

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Aktualizované vydání platné od 1. 9. 2016

Školní družina
při
Základní škole
Praha 10
Švehlova 12/2900

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika ŠD
3. Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině
4. Formy a obsah činnosti ve ŠD
5. Časový plán
6. Obsah vzdělávacího programu školní družiny:
„ČLOVĚK A JEHO SVĚT“
  - 6.1 Základní tematické okruhy
  - 6.2 Klíčové kompetence
  - 6.3 Místo, kde žijeme
  - 6.4 Lidé kolem nás
  - 6.5 Lidé a čas
  - 6.6 Rozmanitost přírody
  - 6.7 Člověk a jeho zdraví
7. Materiální podmínky
8. Personální podmínky
9. Ekonomické podmínky
10. Podmínky pro činnost účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami
a účastníků mimořádně nadaných
11. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
12. Podmínky přihlašování a odhlašování účastníků
13. SWOT analýzy ŠD
14. Evaluace ŠD
  - 14.1 Metody a formy evaluace
15. Závěr

1. Identifikační údaje

Adresa školy: Základní škola IČO: 6593276
Praha 10 IZO: 102337616
Švehlova 12/2900
106 00

Zřizovatel: Městská část Praha 10
Vršovická 68
Praha 10
101 38

Ředitelka školy: Mgr. Eva Čuříková

Zástupce ředitele: Mgr. Štěpánka Tocauerová

Vedoucí ŠD: Mgr. Martina Žáčková

Koordinátor ŠVP: Mgr. Martina Žáčková

Kontakty: tel.: 272 652 023-4
e-mail: zssvehlova@zssvehlova.cz
web: www.zsvehlova.cz

Účinnost dokumentu: Od 1. 9. 2015

Mgr. Eva Čuříková
ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika ŠD

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Je součástí Základní školy, Praha 10, Švehlova 12/2900 a spadá pod vedení základní školy. Školní družinu navštěvují přednostně žáci prvního stupně. Školní družinu tvoří 7 oddělení, průměrná naplněnost je 25 – 30 účastníků, kapacita školní družiny je 210 účastníků. Jednotlivá oddělení jsou věkově smíšená (např. 2. a 3. ročník).

Pedagogická práce ve školní družině má svá specifika – účastníkovi zabezpečuje odpočinek, rekreaci, ale i smysluplné i zajímavé využití volného času formou vzdělávání v zájmových činnostech. Činnost školní družiny vychází z pedagogiky volného času. Cílem vychovatelek je vytvořit místo pro odpočinek účastníků po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.

Oddělení školní družiny jsou umístěna v přízemí hlavní budovy (I. – VII. odd.). Ke družině patří terasa, na kterou je přímý přístup z pěti oddělení družin, VI. a VII. oddělení má vstup na školní terasu vedlejším vchodem. V přízemí budovy jsou taktéž umístěny toalety. Přes koridor je družina spojena se školní jídelnou, se šatnami a školním hřištěm. Koridorem v prvním patře je pak umožněn vstup i do tělocvičen.

Denní režim ve školní družině:

ranní družina	6:30 – 7:40 (8:45, půlené vyučování)
odpolední družina	11:40 – 18:00
6:30 – 7:40 (8:45)	odpočinková a spontánní činnost
11:40 (12:35) – 12:40 (13:35)	příchod do družiny, docházka, hygiena, oběd
12:40 (13:35) – 13:40 (14:00)	polední klid (odpočinkové a rekreační činnosti)
14:00 – 15:00	zájmová činnost, rekreační činnost
15:00 – 15:30	odpočinková a rekreační činnost
15:30 – 16:00	individuální příprava na vyučování, spontánní činnosti
16:00 – 18:00	spontánní činnosti, odpočinkové a rekreační činnosti

Skladba činností je realizovaná s přihlédnutím na aktuální podmínky a potřeby účastníků. V denním programu respektujeme individuální potřeby účastníků.

Provoz o vedlejších prázdninách (podzimní, vánoční, pololetní, jarní a velikonoční prázdniny) probíhá pouze při dostatečném počtu účastníků. Při malém počtu (přihlásí-li se celkem 7 účastníků a méně) bude školní družina uzavřena. Zákonní zástupci mají povinnost účastníka na vedlejší prázdniny písemně přihlásit nejpozději čtrnáct dnů před prázdninami. Provozní doba o vedlejších prázdninách při otevření bude od 7:00 do 16:00 hodin. V 16:00 hodin se škola zamyká. O vedlejších prázdninách jídelna pro přihlášené účastníky nevaří.

V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny řešena podle pokynů ředitelky školy.

V případě zájmu o provoz o hlavních prázdninách kontaktujte nejpozději do 15. května příslušného roku, prosím, vedoucí vychovatelku školní družiny.

Odchod účastníků ze školní družiny probíhá průběžně podle potřeb zákonných zástupců s výjimkou času od 14:00 do 15:00 hodin (pondělí až pátek), kdy není možné vyzvedávat účastníky na zazvonění (výjimečně lze účastníka uvolnit na písemnou omluvenku).

3. Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině

Výchovná práce ve školní družině má svá specifika a liší se od organizace vzdělávání ve škole. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na prožitku účastníků.

Výchova pomocí prožitků z her přináší účastníkům:

- silné prožitky v aktivitách, které v sobě obsahují určitý stupeň dobrodružství
- motivaci k sebevýchově pomocí zážitků
- aktivní využití volného času
- sebepoznávání, rozšiřování horizontů
- prostor pro sociální učení, získávání důvěry v sebe i ostatní lidi.

Při zájmových činnostech ve školní družině vycházíme zejména z některých požadavků pedagogiky volného času, které představují hlavní strategii výchovné práce s účastníky:

- **požadavek pedagogického ovlivňování volného času** (nabídka nových atraktivních činností, změny prostředí, využití zajímavých pomůcek – mohou vyrábět i účastníci, nápaditá motivace)
- **požadavek dobrovolnosti** (činnosti vykonávat dobrovolně na základě motivace, nikoliv jen pokynu)
- **požadavek zajímavosti a zájmovosti** (nabídka zajímavých činností odlišných od školního vyučování)
- **požadavek aktivity** (uplatnění a přiměřená úspěšnost všech účastníků)
- **požadavek citlivosti a citovosti** (činnosti by měly účastníkům přinášet kladné emoce, následná pochvala)
- **požadavek prostoru k seberealizaci** (uplatnění vloh a schopností, objevování sama sebe, vytváření žádoucích sociálních kontaktů).

Při stanovování cílů jsme vycházeli z obecných cílů vzdělávací soustavy, jak je formuluje školský zákon č. 561/2004 Sb. § 2, odstavec 2. :

- usnadnit účastníkům přechod z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného a pravidelného vzdělávání
- umožnit účastníkům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- pomáhat účastníkům rozvíjet své schopnosti, uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti
- podněcovat účastníky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést účastníky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- rozvíjet u účastníků schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat účastníky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u účastníků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit účastníky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést účastníky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

4. Formy a obsah činnosti ve ŠD

Příležitostné akce /např. divadla, výlety, vycházky apod. /.

Pravidelná činnost /týdenní skladba zaměstnání/.

Osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro účastníky a vedení k prevenci sociálně patologických jevů – besedy, využití odborné literatury a filmů.

Individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání účastníků

Spontánní aktivity /každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku/.

Odpočinkové činnosti /poslechové činnosti, individuální hry, ale i aktivní odpočinek/.

Rekreační činnosti slouží také k odreagování, obsahují však pohybově náročnější aktivity sportovního či turistického charakteru.

Zájmové činnosti jsou nejdůležitější částí výchovy mimo vyučování. Jejich úkolem je uspokojování, rozvíjení, kultivace zájmů a potřeb účastníků. Mezi základní zájmové činnosti patří výchovy: společensko-vědní, přírodovědná, pracovní-technická, esteticko-výchovná a sportovní.

Sebeobslužné činnosti se zaměřují na vedení účastníků k samostatnosti v péči o vlastní osobu a osobní majetek.

Veřejně prospěšné činnosti spočívají ve vedení účastníků k dobrovolné práci ve prospěch druhých lidí či sociálních skupin.

Příprava na vyučování souvisí se zájmovými činnostmi, při kterých si účastníci rozšiřují a prohlubují své vědomosti formou didaktických her.

Uvedené činnosti jsou zařazovány v průběhu celého týdne. Činnosti jsou prováděny dle přání účastníků a mohou se odlišovat od skladby zaměstnání.

Organizační formy zájmových činností

Individuální /spontánní/
Skupinové /práce ve dvojicích, týmové práce/
Činnosti samostatné i řízené v odděleních školní družiny
Výklad
Komunikativní kruh
Dramatizace
Vyprávění
Beseda
Rozhovor
Spolupráce se zákonnými zástupci a veřejností
Kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
Praktické dovednosti (kresba, malba, koláž, práce s přírodninami, vystřihování, lepení, práce s netradičním materiálem)
Poznávání rostlin, živočichů a přírodnin
Sportovní soutěže
Vědomostní soutěže
Hry – pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, námětové, didaktické
Relaxace
Pohybové aktivity
Práce s informacemi
Diskuse
Zájmové útvary – kroužky
Vycházky
Evaluční metody
Exkurze, výlety.

5. Časový plán

ŠVP v naší školní družině je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Výhodou vytvoření programu pro celý vzdělávací cyklus je jeho operativnost, možnost reagovat na měnící se podmínky, propojování a přesouvání témat a realizace projektů během dlouhodobé docházky účastníků do školského zařízení. Je určen dětem od 1. do 5. třídy. Při volbě témat činností v naší družině vycházíme mimo jiné také z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, konkrétně z vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který je vytvořen pro 1. stupeň základní školy. Rozvíjí poznatky, zkušenosti a dovednosti získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Je rozdělen do pěti okruhů, ze kterých i my při své práci vycházíme (Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví). Ze ŠVP vychází každý rok roční plán pro školní družinu, do kterého lze nahlédnout u vedoucí školní družiny. Aktuální měsíční plány jsou uveřejňovány na webových stránkách školy.

ŠVP je otevřený dokument, který se může v průběhu školního roku doplnit nebo upravit.

6. Obsah vzdělávacího programu školní družiny

„ ČLOVĚK A JEHO SVĚT“

6.1. Základní tematické okruhy

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

6.2. Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- umět se učit
- využívat efektivní způsoby učení
- umět kriticky zhodnotit své výkony
- získávat informace z různých pramenů a získané informace dávat do souvislostí
- zkušenosti uplatňovat v praktickém životě

2. Kompetence k řešení problémů

- všítat si problémů, učit se je pochopit a hledat různé způsoby jejich řešení
- přizpůsobovat se změnám, umět svá řešení obhajovat
- přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí
- dokončovat započaté činnosti, překonávat překážky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení / logické, matematické, empirické, heuristické / a myšlenkové operace

3. Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- zpracovávat texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskuzí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, zvládat slovní i mimoslovní komunikaci
- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- umět naslouchat druhým

4. Sociální a personální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku
- dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické a duševní zdraví
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- umět plánovat, organizovat, řídit a hodnotit práci svou i svého kolektivu
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem

5. Kompetence občanské, činnostní a k pracovnímu uplatnění

- znát svá práva i povinnosti
- vnímat nespravedlnost a umět se jí bránit
- respektovat sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými národními hodnotami
- chápat nutnost udržitelných hodnot
- vážit si tradic a kulturního dědictví a dále je rozvíjet
- podílet se na zachování přírodního životního prostředí

6. Kompetence k trávení volného času

- umět účelně trávit volný čas
- orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umět si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
- rozvíjet schopnost aktivního trávení volného času jako kompetenci stresových situací
- umět odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

SCHÉMA TABULEK:

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
-----------------	---	----------------------------

6.3 MÍSTO KDE ŽIJEME

NÁŠ DOMOV

U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny.	3, 4, 5
	Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas	4, 6
	Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách – kresba, malba, koláž.	3, 6
Náš dům	Popisujeme domy /byty/, v nichž bydlíme, a jejich zařízení.	2, 3, 4
	Stavíme náš dům za stavebnicových dílů.	2, 3, 5
	Stavíme si ideální dům, v němž bychom chtěli v budoucnosti bydlet.	2, 4, 5
	Vyprávíme, co se odehrálo /co by se mohlo stát/ v našem domě – příhody rovněž kreslíme nebo zapisujeme.	2, 3, 4
	Zařizujeme si náš pokoj – nábytek a další vybavení vystřihujeme z barevných papírů, sestavujeme různé varianty a celek dokreslujeme	2, 3, 4, 6

ŠKOLA

Naše škola není bludiště	Procházíme školou a představujeme si, že je bludištěm, v němž se orientujeme.	1, 2, 6
	Pátráme, co skrývají odborné pracovny a kabinety naší školy. Uvidíme v některých i	1, 4

	zajímavý pokus?	
	Povídáme se s ředitelem/ředitelkou školy na téma Jak se řídí škola.	1, 3, 5
	Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje / setkáváme se s nepedagogickými zaměstnanci naší školy/.	1, 3
	Zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole hezké, a co bychom rádi změnili – píšeme reportáž o naší škole a ilustrujeme ji.	1, 6
	Projektujeme ideální třídu, která by se nám líbila a do níž bychom rádi chodili, a návrhy výtvarně zpracujeme.	1, 6
	Zdobíme školní družiny, vymýšlíme a kreslíme logo družiny nebo oddělení.	1, 6
	Hledáme ve škole nebo v jejím blízkém okolí „ukrytý poklad“ – orientační soutěž.	3, 5, 6
Škola – stánek vzdělání	Vyrábíme piktogramy pro oddělení školní družiny, tříd, pracoven, kluboven a další prostory naší školy.	2, 5, 6
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.	1, 2, 4
	Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí – procházíme ulicemi, určujeme značky a jejich význam / o čem nás informují, co nám nařizují, co nám dovolují... /.	1, 2, 6
	Hledáme smysl dopravního značení, např. přechodů /zeber/ na ulicích, semaforů na křižovatkách apod. Při vycházce sledujeme dodržování pravidel silničního provozu na těchto místech a uvědomujeme si	1, 3, 5

	příčiny dopravních nehod.	
	Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů.	1, 5, 6
	Vyrábíme si dopravní značky.	2, 5
Čím jezdíme a čím můžeme jezdit	Výtvarně znázorňujeme různé hromadné dopravní prostředky.	1, 3
	Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem, metrem, tramvají, jsme v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora atd.	1, 2, 5
Chodec, cyklista	Vyrábíme „dopravní pexesa“ s tématem pozemní, vodní, letecké dopravy.	2, 3, 4
	Soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy.	1, 2, 6

NAŠE OBEC, NAŠE MĚSTO

Obec, v níž žijeme	Kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře, kam rádi chodíme / přírodní zákoutí, hřiště, kino, knihovna.../.	1, 3, 4
	Společně výtvarně zobrazujeme naše město – někdo maluje domy, jiný stromy, další sochy... Vše potom vystřiháme a sestavíme kolektivní výtvarné dílo.	1, 2, 5
	Vymýšlíme, jak by mohlo vypadat ideální město / vesnice/ - kolektivní skládanka z obrázků nebo ze stavebnic.	1, 2, 4
	Kreslíme mapu místa, kam chodíme na procházku.	2, 5, 6
	Stavíme naše město z kostek.	2, 4, 5

	Vyrábíme ozdobné předměty a výrobky pak použijeme k výzdobě družiny i celé školy apod.	1, 2, 4
Návštěvníci	Seznamujeme se s posláním - pošty, - knihovny, - lékárny, - nákupního střediska, - spořitelny, - informačního střediska apod. Všechna tato místa postupně navštěvujeme a popřípadě i vyzkoušíme služby těchto institucí.	1, 3, 5
Jak žijeme	Kreslíme, čím bychom chtěli být.	1, 3
	Hledáme zdůvodnění, proč jsme si vybrali nakreslené povolání, a důvody zapisujeme a porovnáváme je. Zjišťujeme, co musíme umět pro výkon vybrané profese.	1, 4, 5
	Jdeme na exkurze do hasičské zbrojnice, do místních podniků, řemeslnických dílen atd.	1, 5
Naši pomocníci	Besedujeme na téma Ten dělá to a ten zas tohle, zajímáme se o služby v místě bydliště / opravna obuvi, čistírna, restaurace, kadeřnictví apod. /.	2, 4
	Nakupujeme a prodáváme – hra na prodáváče a kupující.	2, 3, 4
Ztráty a nálezy	Představujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom se ztratili – přehráváme si scénky.	1, 2, 3
	Zamýšlíme se, co bychom učinili, kdybychom našli malého kamaráda, který se ztratil.	2, 3, 5
Na poště	Posíláme dopisy, hrajeme si na doručovatele, při exkurzi zjišťujeme, co všechno musí umět pracovníci pošty.	1, 2

	Píšeme pohledy s adresou, kupujeme známky.	2, 4
	Navrhujeme známky s místními motivy / na pohled, doporučený dopis apod./.	
Cesta do knihovny – cesta za dobrodružstvím	Jdeme navštívit knihovnu.	3, 5, 6
	Ptáme se knihovnice, které knížky si žáci nejraději půjčují / knihovnice nám vysvětluje rozdíly mezi žánry, které si žáci oblíbili/.	1, 3, 4
	Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustracích, které ji doplňují.	3, 5
	Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme, seznamujeme ostatní s naší domácí knihovničkou. Připravujeme čtenářskou anketu.	1, 3, 6
	Z různých materiálů tvoříme postavičky z pohádek, které jsme si oblíbili.	1, 2, 6
	Vyrábíme obal na knihu a obalujeme ji. Tvoříme záložku do knihy.	1, 6
Jsme básníky, zpěváky a novináři	Společně skládáme básničku nebo písničku o našem městě nebo obci.	1, 3, 6

ZA HUMNY

Cestou necestou	Seznamujeme se s mapovými značkami, učíme se je poznávat.	1, 2, 3
	Učíme se určovat světové strany, používáme k tomu různé postupy.	2, 6
Jsem Čech, vím, kde žiji	Cestujeme prstem po mapě, „navštěvujeme“ známá místa, kde někteří z nás již byli, a vyprávíme o jejich zvláštностech.	1, 3, 6

Cestovní abeceda	Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen / jméno města, hradů, rostliny, zvířete.../, zajímáme se o vlajky států, které si zapíšeme podle abecedy, a kreslíme je.	1, 2
------------------	--	------

TRADICE NAŠEHO MĚSTA, OBCE

Jak bylo dříve – naše historie	Čteme si, posloucháme pověsti našeho regionu. Besedujeme o historii města.	1, 3
	Ilustrujeme přečtené pohádky nebo pověsti, např. v komiksové podobě.	1, 6
	Kreslíme znak města, obce, povídáme si o jeho historii, heraldických motivech, městských barvách.	1, 5, 6
Vítáme jaro	Vyrábíme tradiční předměty z proutí, ze slámy, z odštívků látek, z papíru...	1, 2, 6
Slet čarodějnic	Vyhlašujeme soutěž o „čarodějnici roku“, měníme se v čarodějnice.	4, 5

6.4 LIDÉ KOLEM NÁS

RODINA

Vizitka naší rodiny	Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme.	3, 4
Do rodiny patří také dědeček a babička	Povídáme si o našich prarodičích.	3, 4
	Zjišťujeme, kdy mají naši prarodiče jmeniny a narozeniny – připravujeme jim přáníčka.	3, 4, 6
	Představujeme povolání našich prarodičů, hrajeme si na zaměstnání (řemesla),	3, 4

	předvádíme je v malých scénkách.	
Nezapomínáme na naše sestřenice, bratrance, strýce a tety	Povídáme si o naší širší rodině.	3, 4
	Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc).	3, 4, 6
	Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.	2, 3, 4
Den matek	Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd.	1, 3, 4
	Vyrábíme dárky pro radost maminkám.	3, 4, 6
Co vyprávěly peníze	Besedujeme o tom, co je to plýtvání (jídlem, penězi, energií), ptáme se, jak můžeme šetřit (peníze, jídlo, energii).	4, 5
	Vyrábíme (kreslíme, vystřihujeme) si „své“ peníze (s motivy oblíbených zvířat, květin apod.)	2, 6
	Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka „prosím“, „děkuji“, zkusíme reklamovat výrobek).	1, 3, 6

KAMARÁDI

Mí kamarádi	Sestavujeme CHARTU družiny – pravidla soužití, žebříčky hodnot...	2, 4, 5
	Besedujeme o našem teritoriu: místo po mé pravici je volné, byl bych rád, aby tam seděl(a)..., protože...	2, 3, 4
	Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.	1, 3, 4
	Kreslíme portréty našich vrstevníků a vysvětlujeme, proč jsou našimi kamarády.	3, 4
	Z vystřihaných namalovaných podobizen	3, 6

	vytváříme skupinový portrét naší družiny.	
	Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme-li zavázané oči?).	1, 3, 5
	Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel a spolužák.	1, 3, 4
Tichá pošta	Vyprávíme ostatním o našem nejlepším kamarádovi a o dobrých vlastnostech, kterých si vážíme na lidech.	2, 4
	Každý z nás napíše, co se mu na kamarádech líbí (papír přehneme formou harmoniky a podáme dál), nakonec vše přečteme.	3, 4
	Učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (na každém spolužákovi něco oceníme, něčím je zajímavý).	1-6
Učíme se toleranci a pořádku	Kriticky hodnotíme naši třídu a společně se domluvíme, čím můžeme vylepšit její vzhled.	2, 6
	Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci.	2, 5, 6
Nejsme všichni stejní, cvičíme naše smysly	Představujeme si pocity nevidomého člověka (máme zavázané oči a ostatní nás „navigují“, kudy máme jít, se zavřenýma očima hádáme, odkud se ozývá zvuk).	3, 4, 5
	Ve dvojicích zkusíme role nevidomého a jeho průvodce.	1, 6
	Cvičíme hmat (poslepu určujeme předměty, které jsme předtím vložili do krabice).	2, 3, 4
	Orientujeme se v prostoru – zkusíme na hřišti dojít poslepu k cíli.	2, 4, 5

Všude žijí lidé	Čteme si pohádky z různých světadílů, ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů.	
-----------------	---	--

SVÁTKY A OSLAVY

Každý den má někdy svátek	Seznamujeme se se jmény v kalendáři a zapíšeme si všechny spolužáky, kteří budou mít v tomto školním roce svátek, abychom jim mohli blahopřát.	1, 4, 5
	Přemýšlíme, jak bychom jim nejlépe poblahopřáli při různých příležitostech, ukazujeme si písemná přání, která jsme sami dostali.	1, 3, 4
Čas adventní	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.	2, 3
	Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly, Lucky.	3, 4
Kouzelný čas Vánoc	Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině.	1, 3
	Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, ze slámy, šišek, ořechových skořápek a jiných přírodnin.	1, 2, 6
	Vytváříme betlém, každý se na něm podílí a ztvární podle své volby postavu „darovníka“.	1, 2, 5, 6
	Naši třídu si zdobíme vánočními motivy.	6
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům.	4, 6
Velikonoce	Čteme si o národních a místních zvycích spojených s jarem.	1, 3

	Malujeme a zdobíme kraslice (batikou, nalepováním, vyškrabáváním apod.).	1, 6
	Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme).	5, 6
Náš den „D“	Povídáme si o významu Dne dětí. Plánujeme, jak ho oslavíme (výlet, návštěva ZOO, divadla, „pohádkového lesa“...).	1, 2, 3
	Soutěžíme a závodíme. Tančíme v tělocvičně při diskotéce.	3, 4, 5, 6

JAK SE SPRÁVNĚ CHOVAT

Známe kouzelná slovíčka	Besedujeme o „kouzelných“ slovech („děkuji“, „prosím, „omlouvám se“) a jejich významu, vymýšlíme si drobné příběhy, v nichž tato slovíčka hrají významnou roli.	1, 2, 3
	Hrajeme si a učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat za zasláné informace (navštěvujeme informační středisko obce), zeptat se, zda je volné místo v restauraci, ve vlaku atd.	3, 4
Člověk mezi lidmi	Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit – dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem. Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě.	1-6
Cestou necestou	Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnicích, hovoříme o následcích dopravní nekázně.	1-5
	Na vycházkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, na	1-6

	přechodech, při nákupu, v dopravních prostředcích.	
Mluvíme správně?	Vyprávíme si pohádky a příběhy ze života.	3, 5, 6
	Čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů pro poslech ostatním.	1, 3, 6
Řekni to i bez slov	Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity.	2, 3, 5, 6
V naší jídelně	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu.	2, 5
	Dodržování zásad správného stolování procvičujeme denně ve školní jídelně.	1, 3
Co jsme viděli a slyšeli ve sdělovacích prostředcích (základy mediální výchovy)	Povídáme si o pořadech v televizi, v rozhlasu, doporučujeme si vhodné pořady, argumentujeme, proč se nám líbí.	3, 6
	Porovnáváme realitu (naše zkušenosti) s některými filmovými příběhy.	2, 3, 5

6.5 LIDÉ A ČAS

NÁŠ DENNÍ REŽIM

Co vše stihneme během dne	Hrajeme si hru: Odhad času.	2, 4, 6
	Společně připravujeme týdenní plány naší činnosti školní družiny.	1, 2
Jak jsme prožili včerejší den	Plánujeme správný režim jednoho běžného dne, týdne (soutěž v družstvech).	1, 5
	Besedujeme na téma: Jak jsem trávil víkend, malujeme, co jsme zažili, a navrhujeme jiný program pro další víkendy.	2-6

	Kolektivně vytváříme leporelo našich činností ve školní družině.	2, 4, 5, 6
Náš kalendář	Tvoříme roční kalendář důležitých akcí družiny.	3, 4
Kdy se nejlépe připravíme do školy	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení.	1, 3
	Využíváme počítač pro získávání mnoha informací, pracujeme s didaktickými hrami.	1, 5
Měření času	Ukazujeme si měřidla času, půjčujeme si knihy o měření času v historii lidstva.	1, 3, 5
	Kreslíme, malujeme různá měřidla času.	1, 5
Přesnost je zdvořilostí králů	Vyprávíme si příhody, v nichž měl význam čas (téma Co znamená přijít včas/pozdě).	1, 3
Co jsme dělali v našem volném čase	Ohlížíme se za prázdninami. Shromáždíme pohlednice a obrázky z míst, která jsme navštívili, a povídáme si o nich. Z pohlednic vytvoříme prázdninový vláček.	1, 2, 6
	Tvoříme víkendový zápisník. Zaznamenáváme si, co jsme prožili v sobotu a v neděli, kde jsme byli apod. Zápisy doplňujeme nalepenými vstupenkami, prospekty a obrázky z míst, která jsme navštívili.	1, 2, 6
	Před prázdninami si připravíme plán všech aktivit, kterým se chceme věnovat v létě, popisujeme je a malujeme, sestavujeme kalendář apod. Po prázdninách porovnáme naše plány s tím, co jsme skutečně dělali a prožili.	1, 2, 6

JAK SE MĚNÍ LIDÉ

Když jsme byli malí	Vyprávíme si nejzajímavější příhody z našeho raného dětství a malujeme je.	1, 3, 5
---------------------	--	---------

JAK SE MĚNÍ VĚCI, BUDOVY, OBEC

Jak pomáhaly děti dříve doma, jak dnes?	Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, vyprávíme /píšeme/ drobné humorné příběhy nebo hrajeme scénky s touto tematikou.	3, 4, 6
	Kreslíme moderní spotřebiče a navrhujeme některé pomocníky pro budoucnost.	4, 6
	Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá /škodí/ ve volném čase.	2, 4, 5, 6
Naše město dříve a dnes	Chystáme místopisný kvíz na téma: Co jsme si zapamatovali z vycházky.	1, 3, 5
	Kreslíme ulice a dominanty měst naší obce, tvoříme domy z krabic apod.	3, 6
Řemeslná výroba u nás	Zkoušíme zhotovit některý z řemeslných výrobků (kraslice s tradičními ornamenty s využitím různých technik, drobné výšivky, jednoduché vyřezávané výrobky apod.)	1, 5, 6
Jak se bydlelo	Pátráme, jak se žilo na hradech a na zámcích – společně kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme. Nejprve hrady a okolí, pak postavy (rytíře, dámy, koně apod.) Postavy vystřiháme z papíru a z nalepeného textilu nebo papíru jim vytvoříme šaty.	1, 2, 3, 6

6.6 ROZMANITOST PŘÍRODY

PŘÍRODA OKOLO NÁS – ROSTLINY, ŽIVOČICHOVÉ

Jak se mění „náš“ strom	Kreslíme určitý strom (květiny, krajinu) v jednotlivých ročních obdobích.	2, 6
	Využíváme listy a plody vybraného stromu pro koláže.	1, 2, 3
Stavíme z přírodnin	Stavíme objekty (nejen domečky) za shromážděných přírodnin.	2, 5, 6
	Obtiskujeme listy- využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti.	1, 2, 6
Město v lese	Učíme se poznávat hmyz.	1, 2
	Čteme knihu Ferda Mravenec a kreslíme mravence a jiné brouky.	1, 6
Jak se budí semínko	Pozorujeme klíčení semínek.	2, 6
Záhady pod kameny	Z časopisů a jiných ilustrací si vytvoříme pexesa s obrázky živočichů, rostlin, brouků.	1, 2, 4
	Hrajeme (pexesa, kvarteta) s náměty živočichů a rostlin	1, 2, 4
	Malujeme na oblázký, které jsme donesli z vycházek.	2, 6
Za dobrodružstvím přírody	Soutěžíme v poznávání zvířat podle siluet.	1, 2, 3
	Soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin nebo zvířat začínajících určenými písmeny abecedy.	1, 2, 5
	Napodobujeme hlasy zvířat (některé hlasy žáci předvádějí, jiné hádají, pak si role vymění).	2, 3, 4
	Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, rostlin (kdo je rychlejší, kdo sestaví nejnápaditější obrázky).	2, 4, 6

	Na vycházce do přírody poznáváme plody stromů podle hmatu, zkoušíme, jak skáče žába, jak se plazí had apod.	3, 5, 6
Můj miláček, naši kamarádi - zvířátka	Vyprávíme si o domácích zvířatech a na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči vyžadují.	1, 6
	Kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme.	2, 4, 6
Portrét zvířete, zvířata a jejich mláďata	Z barevných papírů skládáme (origami) zvířátka, která známe, napíšeme, jak se jmenují, rozdělíme je na zvířata, která jsme viděli v ZOO, která žijí u nás v lese, na domácí, vodní a jiné živočichy apod.	1, 2, 6

ROČNÍ OBDOBÍ

Příroda a my (náměty pro všechna roční období)	Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy mezi zvířaty.	1, 2
	Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je.	1, 3
Zima	Pomáháme zvířátkům a ptákům přežít zimu.	3, 6
	Vyrábíme jednoduchá krmítka, připravujeme dárečky na vánoční strom pro zvířátka.	1, 6
Jaro	Kreslíme a malujeme první jarní květiny.	1, 6
Týden, měsíc, rok	Vyrábíme koláže charakterizující jednotlivé měsíce (roční období)	1, 2, 3

POČASÍ

Pranostika na každý den	V literatuře vyhledáme pranostiky, čteme je a uvažujeme o jejich smyslu.	1, 2, 3
	Tvoříme meteorologický kalendář přírody, do kterého každý den pomocí značek zaznamenáváme počasí – teplotu, srážky, vítr, oblačnost.	1, 3, 4, 6

VODA

Vodní hrátky	Besedujeme o vodě, jejích skupenstvích a o významu vody (s využitím obrázkového materiálu z dětských encyklopedií).	1, 2
	Podle své fantazie a na základě vlastních poznatků kreslíme koloběh vody v přírodě – využíváme koláže.	1, 3, 6
	Provádíme jednoduché pokusy – odpařování vody, srážení par, vlastnosti mrznoucí vody.	1, 2

CHRÁNÍME SI SVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Den Země	Pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny.	5, 6
	Třídíme odpad do kontejnerů.	1, 5, 6
Co do přírody nepatří	Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu.	1, 4, 5
	Při vycházce do přírody si všímáme všeho, čím ji poškozují činnost člověka.	4, 6

Hrnečku, vař!	Při výletu do přírody poznáváme lesní plody a pátráme, které z nich jsou léčivé/jedovaté.	1, 2
	Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě.	1, 6
Chraňme naše životní prostředí	Kreslíme květiny, živočichy a v atlasech zvířat a rostlin vyhledáváme nejdůležitější údaje o nich, kreslíme mapu chráněných a ohrožených živočichů a rostlin.	2, 5
Obrázky z cest	Shromažďujeme pohlednice z různých zemí světa a v atlasech vyhledáváme místa, odkud nám je někdo poslal.	1, 2
	K daným pohlednicím dokresluje typ krajiny nebo zvířata a rostliny, které v takové krajině můžeme najít. Obrázky doplníme krátkým textem.	1, 6
	Vyrobíme a vystavíme náš vlastní Obrázkový atlas světa.	1, 2, 6
Kniha přírody	Tvoříme výrobky z přírodních materiálů (lisování, tisk, listová koláž, zvířátka z přírodnin, frotáž apod.).	4,6
Udělej si sám	Lisujeme rostliny, které rostou na našich lukách, a tvoříme z nich herbáře.	1, 6

6.7 ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

POZNÁVÁME SVÉ TĚLO

Já - my	Hrajeme hru Hlava, koleno, ruce, pata	1, 6
---------	---------------------------------------	------

PEČUJEME O SVÉ ZDRAVÍ, CO NÁM PROSPÍVÁ – CO NÁM ŠKODÍ

Naše tělo – kouzla pro zdraví	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu.	1, 3
	Zjišťujeme, jak správně relaxovat a odpočívat (odpočinek tělesný, psychický).	5, 6
	Nakreslené a vystříhané papírové panáčky a panenky „oblékáme“ podle ročních období.	1, 6
Čistota půl zdraví	Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky...), čistotu oděvu a jeho vhodnost.	3, 5, 6
	Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.	1, 4, 5
	Vymýšlíme si „popletený příběh“ o posloupnosti jednotlivých úkonů osobní hygieny.	1, 2, 3
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.	1, 2, 3
Náš zdravý jídelníček	Sestavujeme desatero zásad zdravé výživy.	1, 2
	Kreslíme ovoce a zeleninu.	1, 3, 6
	Sestavujeme zdravý jídelníček a doplňujeme ho kreslenými i vystříženými obrázky.	3, 4
	V časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých potravin, s výsledky se seznamujeme formou soutěže.	4, 5, 6
	Vystřihujeme obrázky různých jídel z časopisů a letáků a třídíme je na zdravá a méně zdravá, případně tvoříme koláže.	1, 2, 3, 6
	Soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, chuť, hmat)	1, 3

	zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin.	
Jídlo – všední součást dne	Hrajeme si na rodiče a na příkladech jídel připomínáme zásady správné výživy, které by děti měly dodržovat. Zjišťujeme, které životně důležité látky tyto pokrmy obsahují.	1 – 5
	Tvoříme atlas jednotlivých potravin (nalepujeme obrázky a kreslíme).	1, 3
	Tvoříme plán společného denního stravovacího a pitného režimu.	1, 3, 5
Chci být zdravý	Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou škodit), co je to respirační doba léků atd.	1, 2, 3
	Učíme se ošetřovat jednoduché zranění.	1, 2
U lékaře	Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole atd.	1, 3
Úsměv nám sluší	Povídáme si o péči o náš chrup.	1, 2, 3
Co nás může ohrozit	Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostředcích apod., abychom se vyhnuli úrazu.	1, 4
	Besedujeme s příslušníkem policie o trestných činech vůči dětem, ptáme se, jak požádat dospělého o pomoc pro sebe nebo pro kamaráda v mimořádných situacích.	3, 4, 5
Už vím jak – den bez úrazu	Ptáme se, co nám může uškodit (neznámá zvířata, lidé apod.).	1, 3, 5
	Na výletě si uvědomujeme možná nebezpečí a zjišťujeme, jak jim předcházet.	1, 2, 6
	Vyprávíme, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli.	3, 5

	Učíme se telefonovat – oznámíme úraz, přivoláme pomoc, „hovoříme“ s dětským krizovým centrem, linkou důvěry (vytváříme modelové situace).	1, 4
Au! To bolí! Zachránci	Učíme se zásadám první pomoci.	1, 2, 3, 5
	Přenášíme zraněného, poskytujeme první pomoc při zlomenině.	1, 2
	Soutěžíme v dalších úkolech, které bychom měli zvládat při první pomoci.	1, 2, 3, 5

CHODÍME VEN KAŽDÝ DEN

Každodenní pobyt venku	Denně chodíme do přírody, na školní hřiště apod.	5, 6
	Každý měsíc se naučíme novou hru.	6
	Pořádáme jednoduché soutěže s míčem či švihadlem (hrajeme tzv. školku).	6
	Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách (individuálně i ve skupinách).	6
Příroda – naše tělocvična	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše hry využíváme přírodní prostředí.	5, 6
	Prohlubujeme si znalosti o živé i neživé přírodě.	1, 4, 5, 6
	Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě.	6
Otužilci	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme.	6
Zimní radovánky	Soutěžíme, kdo nejrychleji (nejdokonaleji) postaví sněhuláka.	6

	Závodíme v hodu sněhovou koulí na cíl, do dálky apod.	6
	Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky (individuálně i skupinově).	6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6

7. Materiální podmínky

Školní družina je součástí základní školy. Ke své činnosti využívá sedm vlastních tříd, k dispozici má obě tělocvičny, čtecí koutek, sportovní hřiště, v každé třídě je televize s DVD přehrávačem, magnetofonem a terasu, na kterou mají účastníci přístup z pěti družin, dvě družiny mají přístup na školní terasu vedlejším vchodem. Třídy jsou vybaveny pomůckami pro jednotlivé činnosti, stolními hrami, časopisy, knihami.

Na zajištění pitného režimu ve školní družině se podílejí zákonní zástupci účastníků.

8. Personální podmínky

Ve školní družině pracuje 7 vychovatelek. Zajímají se o další sebevzdělávání, zúčastňují se seminářů a přednášek, sebevzdělávají se odbornou literaturou. Zkušenosti a poznatky mezi sebou konzultují a vzájemně si je předávají. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem /v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy mimo vyučování/.

9. Ekonomické podmínky

Výše úplaty činí 300 Kč na měsíc. Úplata může být snížena nebo prominuta účastníkovi, který je společně posuzovanou osobou pro nárok sociálního příplatku, který podle zákona č. 117/1995 Sb. pobírá jako zákonný zástupce či jiná oprávněná osoba. Podle vyhlášky č. 109/2011 Sb. Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
  - b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
  - c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře
- a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Částka se hradí vždy na školní pololetí. Úplata je splatná do 20. dne v daném měsíci (tj. září a leden). Úplata probíhá: bezhotovostně: č. ú. 19-0288733309/0800, variabilní symbol obdrží účastník při nástupu do školní družiny.

10. Podmínky pro činnost účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných

Účastníci se speciálními potřebami budou podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

11. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Účastníci pobývají podle počasí a roční doby venku. K dispozici je školní hřiště a dvě tělocvičny. Volená činnost v odděleních školní družiny se může měnit dle počasí. V denním programu respektujeme individuální potřeby účastníků. Všechny prostory ŠD splňují hygienické a bezpečnostní normy, vychovatelky jsou pravidelně školeny. V každém oddělení je přenosná malá lékárnička, za doplňování zodpovídá příslušná vychovatelka.

Stravování je zajištěno školní jídelnou, objednávání a odhlašování si zařizují zákonní zástupci sami. Na zajištění pitného režimu ve školní družině se podílejí zákonní zástupci. Na školní chodbě v přízemí se nachází automat na mléko, automat na studené i teplé nápoje je v 1. patře.

Nejen na začátku školního roku jsou účastníci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP.

Psychosociální podmínky:

Vychovatelky se snaží vytvářet účastníkům takové prostředí, aby se v něm cítili spokojeně, jistě a bezpečně, s přihlédnutím na individualitu každého účastníka.

Všichni účastníci mají v naší školní družině stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Osobní svoboda a volnost účastníků je respektována do určitých mezí, vyplývajících z norem chování, které jsou v ŠD stanoveny / vnitřní řád ŠD /.

Vychovatelky se snaží o nenásilnou komunikaci s účastníkem, která mu je příjemná, kterou navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

Převažují pozitivní hodnocení účastníka, pochvaly.

Podporujeme účastníka nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.

V účastnících rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc, podporu.

Účastníci jsou seznamováni s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se v odděleních vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Vychovatelky se dostatečně věnují vztahům v oddělení / prevence šikany/.

12. Podmínky přihlašování a odhlašování uchazečů

Přijímání účastníků k činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku:

- činnost ŠD je určena především pro účastníky z 1. stupně
- za mimořádných okolností a pokud to kapacita dovolí, může být přijat i účastník z 2. stupně ZŠ
- účastník je do ŠD přijímán na základě písemné přihlášky – ZL
- do ŠD je účastník přihlašován vždy jen na jeden školní rok
- doklad o ukončení školního roku ve školní družině se nevydává
- o přijetí účastníka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy
- za pravidelnou docházku účastníků zákonní zástupci hradí měsíční neinvestiční poplatek 300 Kč, který je hrazen na účet školy vždy na I. a II. pololetí
- na písemnou žádost zákonných zástupců může být úplata účastníkovi snížena nebo prominuta, pokud se jedná o rodinu s nárokem na sociální příspěvek na posuzovanou osobu, pro účastníka v pěstounské péči a podobně, pokud tuto skutečnost prokáže ředitel školy. O poskytnutí prominutí nebo částečném snížení úplaty rozhoduje ředitel školy ve správním řízení. Prominutí či snížení úplaty není nárokové.
- v případě přeplatku neinvestičního poplatku je částka převedena ze školního účtu na účet zákonného zástupce
- odhlašování účastníka z pravidelné docházky se provádí písemně a s udáním data ukončení pravidelné docházky
- v případě, že účastník nebyl vyzvednut do konce provozu ze školní družiny podle pokynů v zápisovém lístku, postupuje vychovatelka školní družiny následovně:
  - 1.) – zavolá služebním telefonem na uvedené číslo a se zákonnými zástupci domluví způsob převzetí účastníka
  - 2.) – pokud nezastihne nikoho z uvedených v zápisovém listu na telefonu, informuje o situaci vedení školy
  - 3.) – zatelefonuje na Policii ČR, služebna v Malinové ulici

13. SWOT analýzy ŠD

- S** / silné stránky/ - samostatné prostory
- školní terasa spojená s třídami ŠD
  - kvalifikovaný personál
  - volný přístup do ostatních prostor školy
  - zajištěný pitný režim
  - hřiště
  - dvě tělocvičny

W / slabé stránky/ - malá disciplinovanost účastníků - pasivita, nezájem

- nevhodný vztah účastníků k vybavení školy a ŠD
  - vzájemné chování účastníků – zvyšující se agresivita, nerespektování pedagoga a nerespektování účastníků vzájemně
    - narušování činností ŠD – rozvrhy, kroužky, různé odchody domů
    - přežívání pojmu sociální zařízení
- O / příležitosti /**
- uplatnit a zúročit tradice ŠD
  - vytvoření atraktivní nabídky volnočasové aktivity
  - výrazněji prezentovat výsledky práce ŠD
  - využívat příslušné granty
- T / rizika /**
- snižování účastníků ve škole
  - nedostatek finančních prostředků
  - zaměňování ŠD za sociální zařízení

14. Evaluace ŠD

Hlavním cílem evaluace je objektivní zhodnocení kvality a efektivity zájmového vzdělávání. Na základě vyhodnocení pak zlepšit kvalitu práce. Evaluace vzdělávání se uskutečňuje průběžně pozorováním, při hospitacích a jednáním na metodickém sdružení. Hodnocení zájmového vzdělávání je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

14.1. Metody a formy evaluace

- hodnocení účastníků – chválíme, oceňujeme a vyhodnocujeme
- výstavky formou nástěnek ve ŠD a na chodbě
- výrobky domů
- společné akce
- fotodokumentace
- rozhovory se zákonnými zástupci
- konzultace s ostatními pedagogickými pracovníky
- písemné hodnocení celoroční práce
- rozhovory s účastníky

15. Závěr

ŠVP není definitivní neměnný dokument, ale doklad, který se bude vyvíjet, upřesňovat a doplňovat. Jeho vytváření musí tyto změny umožňovat, aby neustále inspiroval.